

57
21
III-16721

Un Răspuns

Din vinovățiile mele
ca Protoereu al jud. Argeș
de la 1896—1903.

DE

Prectul D. Lascar

Licențiat în teologie, Econom Stavrofor
fost Protoereu al Jud. Argeș

— H U Ș I —

Tipografia Constantin S. Lețcaș
—1909—

III-16.721

7431.
7909.

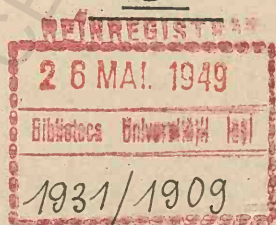
Un Răspuns

Din vinovățiile mele
ca Protoereu al jud. Argeș
de la 1896—1903.

DE

Prectul D. Lascar

Licențiat în teologie, Econom Stăvrofor
fost Protoereu al Jud. Argeș

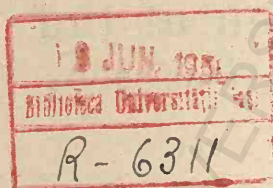
— H U Ș I —

Tipografia Constantin S. Lețcae
—1909—

279266

B.C.U. IASI

De la Episcopia de Argeș

Prin ziarul „*Dimineața*“ din 24 Aprilie 1909, sub titlul: *Din crimele unui protoereu..... poveste tristă.....* etc. să debitează pe socoteala mea, pe când eram Protoereu la Argeș, o mulțime de infamii născocite din minți bolnavă și inimă neagră ce lucrează peirea altuia la care am răspuns pe scurt, prin *Ziarul Ordinea* No. 420 de *Joi 7 Maiu*.

Însă fiind că planul mizerabililor este sistematic de a nu înceta; Și fiind-că această scenă (*poveste*) să repete sub altă formă și mai caraghioasă prin revista *Biserica Română* No. 12, după care o iea în susținere și *Vestitorul* No. 23-24, și poate și altele....

De aceea nu voi lăsa fără răspuns și pe aceste reviste—dar *ultimul răspuns*—pentru lămurirea opiniei publice; și cel mai bun răspuns va fi istoricul pe scurt al tuturor loviturilor din trecut, care rămânând fără efect, calomniatorii nu pot să nu le repete la toate ocaziunile când cred că 'mi pot atinge macar existența, dacă nu m'a putut zdrobi, prin atingerea cinstei.

E de regretat că unele ziare și reviste publică știri venite de la ori-cine și fără să le controleze și încă fac și comentarii defavorabile înainte de a se convinge despre adevărul celor ce publică. Din această cauză să perde încrederea publicului, că în ziare sau reviste se mai poate ceti ceva adevărat și serios!...

O reformă în bine o cere și timpul nostru de civilizație, care impune regenerarea moravurilor și lupțelor pentru viață. Rog să fiu ertat dacă am îndrăsnit aceste cuvinte—căci și eu am condus o revistă bisericească—întru cât prea mi s'a atins simțul de susceptibilitate prin comentariile și dilema neaplicabilă a D-lui Gomoiu din revista sa *Biserica Română* No. 12 Maiu a. c.

Da: rolul presei este de a moraliza și îndrepta lucrurile, dar numai prin informațiuni adevărate luate de la oameni cu greutate și cât se poate și controlate. Inșă prin a ae arunca cu furie în susținerea luptelor personale pătimăse și politice mai ales presa zisă bisericească, nu-și poate ajunge scopul; afară de cazul când aceste ziare sunt organe ale unui partid, care pot a-și susține părerile contra partidului advers.

Eu nu mă pot preta la dilema propusă de D-I Gomoiu. Dacă am fost ori sunt vinovat, să mă cheme ei la răspundere și atunci le voi dovedi cine sunt acei criminali.

Dacă vor fi greșeli în expunere, rog pe onor. cititori să bine voiască a-mi concede indulgența întru cât sunt măhnit în sufletul meu pentru atingerea *cinstei* mele la care totdeauna am ținut mai mult ca la ori-ce, chiar și de cât la viață—*singura mea avere*—pe lângă că m'am întâmpat în acest timp și bolnav de un reumatism.

Așa că este scuizabilă ori-ce greșală. unui bolnav trupest și surescitat sufletește, atins și în existența zilnică prin *abuzul de putere* al Episcopului de Huși.

Ca Protoereu în jud. Argeș

Potrivit uzului social, îmi permit cu îngăduința binevoitorilor cititori, a mă recomanda *cine sunt, de unde am plecat și unde am ajuns*, cum și *ce am lucrat*, ca să se cunoască cu deplinătate, cu cine au d'aface.

Greu îmi vine să mă laud singur. mai ales tocmai acum, căci mi-a plăcut și am lucrat fără a trâmbița, din care cauză cei mai mulți nici azi nu știu despre lucrările noastre de la Argeș, iar unii nu vor să știe.

Inșă cu tot regretul. nu voi tăcea când adversarii tind la a-mi răpi și *cinstea mea* pe care mi-am păstrat-o, după cum am tăcut la atacurile și luptele ce mi s'au dat, pentru distrugerea lucrărilor noastre.

Sunt *răzăș* (nu târâe brâu) născut la 1859 în sa-

tul și comuna Grumezoae din jud. Fălciu (a cărei monografie după documente vechi o fac acum), fiu de dascăl crescut cu mamă văduvă și cursul primar l'am făcut la sat, cu repetarea cl. III-a și IV-a la orașul Huși, unde am studiat și cursul secundar (Seminarul de patru clase). Căsătorit în 1881 tot în Grumezoaia și hirotonit diacon am fost trimis cu această dată la *Monastirea Adam* (de maici) din jud. Tutova unde am servit ca *diacon* până în 1891, când am plecat și studiat la Iași cursul seminarial gradul II-lea, în care timp am fost ca diacon la biser. sf. Lazăr, rămânând și văduv prin decesul soției mele. În 1893 am trecut și început studiul facultății de Teologie din București, iar în 1894 am fost transferat ca diacon la Episcopia de Argeș, și în 1896 hirotonit preot tot la Episcopie și numit ca *Protoereu al jud. Argeș* pe când eram încă în anul al III-lea și din care cauză am luat licența în 1898 tratând : *despre Arhiereul Neofit Scriban*. Tulburarea vremii s'a arătat chiar de la început—căci recomandarea mi s'a făcut cu Aprilie și aprobarea a fost cu 1 Maiu fiind opoziție și preotească și politicească acuzându-mă că sunt călugăr.... etc.—fiindcă eram văduv și stăteam la Episcopie.—(vezi Gazeta țăranilor 28 Oct. 1901).

În prima linie mă poate dezminți P. S. Episcop, în tot ce voi spune, *dacă nu am spus adevărul*.

De la început am avut nemulțumiri de la unii politicieni, până când singuri s'au convins că nu fac altă politică de cât de datoriiile ce mă priveau. Maritori îmi pot fi la aceasta, D-nii *M. Manolescu*—actualmente Inspector Administrativ—și *I. P. Comăneanu*—șeful partidului conservator-democrat din Pitești,—cari în înțelepciunea lor de Prefecți și ca oameni de bine au priceput că lucrările mele ca Protoereu, eram spre ridicarea clerului și în binele societății creștine, spre satisfacerea adevărului și dreptății pentru toți fără deosebire; și pentru care ni-au ajutat și D-lor.

Ca Protoereu, mi-am zis că nu trebuie a mărgini

această datorie numai la cele din cancelarie ale administrațiunei respective. Ci din convingere și cu multă dragoste, după puterile mele, am adaos în serios și *rolul de educator moral-păstoral* al preoților în sinceritate, pentru ridicarea prestigiului și conștiinței de datorii spre a corespunde cât mai deplin cu misiunea lor înaltă.—

În acest sens și cu bine cuvântarea și învoirea P. S. Episcop, am dat mai întâi preoților o *circulară imprimată*, punându-le în vedere datoriile ce au, potrivit dorinței și ordinelor P. S. Episcop Timuș. Apoi treptat am lucrat la înființarea și susținerea *institutiunilor*—ecspuse mai departe—cu concursul mai mult al preoților de la sate și cu a foarte puțini de la oraș, mai ales al celor teologi. E de regretat că cu cât preoții noștri sunt mai culti cu atât mai puțini se fac capabili de lucrări bune, dar așa este, după cum toată lumea a constatat.

În primul an al numirei 1896 am convocat pe preoți și am început *conferințele păstorale* pe care le-am crezut necesare în educațiunea culturală-păstorală a preoților. Le-am legiferat apoi în statutul societăței, practicându-se în mod aproape regulat, pe plăși la fiecare trei luni și o dată pe an în Pitești ca *conferință generală*, cu sărbarea patronului societăței. Deci—(ca parenteză)—nedrept și numai din fală, ori cu scopul de distrugere ca urmare a luptei din trecut a căutat părintele Revizor Ecclesiastic Iconom V. Predeanu să le inaugureze official tocmai în 1908, ca începătoare după prevederile legii Clerului modificată în 1906.

Văzând lipsa morală și materială a multor confrați preoți și a familiilor lor, am crezut că ceia ce nu poate face unul, vor putea mai mulți și am înființat *Societatea Frăția* a preoților, în 1897 Iulie 1 cu scop educativ-filantropic și care în 1901 a devenit și *persoană morală* prin inițiativa D-lui Gh. Ghibănescu pe atunci deputat al coleg. III din jud. Fălciu pentru care a

fost recunoscut ca *membru de onoare* potrivit statutului cum și al D-lui I. Plesnilă senator de Covurlui

Constatând lipsa de buni cântăreți, am crezut necesar la îndreptarea acestui rău, și am înființat o *scoală de cântăreți* tot în 1897, luna Sept. ca a societății aprobata de P. S. Episcop și recunoscută și de Ministerul Cultelor cu ordin No. ⁷⁶¹⁵³₁₉₄₉₅ -897. Această școală, pe lângă că a fost cea mai bună dintre toate cele existente, dar a servit și ca imbold altora de a înființa mai multe școli de acestea și în alte părți, căci pe atunci, *școli de cântăreți* nu erau de cât la Mitropolii și Episcopia de Huși, unde sub P. S. Silvestru erau și *conferințele păstorale* și numai aci.

Pentru îndepărtarea fumului din biserici am înființat în 1898 și o *fabrică de lumândari* din ceară curată de albine...; și pentru înlesnirea studiului preoților tot în acest an am înființat și o *biblioteca* centrală a preoților ca complectare a bibliotecelor parohiale cerute de lege și pe care m'am silit a le înființa aprovizionându-le cu cele mai necesare cărți religioase.

Pentru continuarea mai repede și mai cu tărie a cultului clerului, am înființat în 1900 și *revista Frația*, care din cauza intrigilor după doi ani a suferit și ea o întrerupere dar neputând îngădui lipsa multă vreme am reînființat-o iarăși după doi ani sub titlul de: *Păstorul ortodox*, cu aparițiunea regulată de 2 ori pe lună până în prezent.

Când prin muncă și economie am ajuns la capitalul de 15—20.000 lei iar eu fiind retras din Protoerie pentru caz de boală și eșit la pensie în 1903 cu 20 de ani serviți; și văzând luptele ce mi se dau pentru căpătueli am hotărât a întreprinde bine și acest capital, și am construit *un local propriu* pentru trebuințele societății.

Regret însă că din cauză de boală, am fost forțat să mă retrag și deci n'am putut înființa—cum doream—și *un institut de copii orfani, un spital pentru preoșii*

bolnavi și chiar un ateneu religios, în care nădăjduiam ca creștinii să se distreze cu folos 1-2 ceasuri în toate sărbătorile prin conferințele religioase-morale-economice ținute de preoți.

La înființarea și susținerea acestor instituțiuni, am întâmpinat multe piedici și am suferit multe calamități de la diferiții speculanți, dar am resistat și am învins numai prin muncă și cinste. Tot astfel sunt convins că le conduce și prietenul meu ce mi-a urmat în Protoerie și la Societate, Ionom Platon Ciosu căci să vede bilanțul anual... cea ce mă bucură.

Cred de prisos a aminti de toate atacurile ce mi s'a dat în diferitele timpuri, căci nu acesta îmi este scopul. Totuși pentru cei ce vor să aibă o mai mare cunoștință și de amărăciunile suferite ca Președinte a Societății... le recomand *broșura* tipărită și împărțită la toți preoții membri, pentru *darea de seamă anul 1902-903*, când nu mai eram Protoereu și când pâr. Predeanu a fost nevoit a se retrage cu totul din societate, căci nu i se împlinea pretențiile.

Și fiindcă veni ră vorba, apoi și în funcțiunea preoției ca și cea de Protoereu nu puține am suferit. Din cauza intrigilor, am fost transferat fără voea mea de la Episcopie, ca preot paroh la biserica sf. Ilie din Pitești, pentru a mă desbina spre a mă slăbi și a mă putea lovi mai ușor. Din cauza intrigilor nu mi s'a plătit salariul la această biserică de cât prin judecată cu Primăria. Din cauza intrigilor eram amenințat din București că mi periclitez pozițiunea dacă nu voi satisface ambițiunea sau pretențiunea oare-căror personaje. Din cauza intrigilor, eram acuzat că complotez cu preoții în contra administrației bisericești, cu fiind Protoereu. Din cauza intrigilor eram invidiați și ni s'a cerea desființarea societății noastre, dacă nu ne facem filiala celei din București. Din cauza intrigilor... nu mi s'a publicat articolul trimis după cerere în *omagiul D-lui Take Ionescu* oferit de Preoți ca recuno-

ştiinţă pentru legea clerului. Din cauza intrigilor am încetat revista şi mi s'a contestat dreptul de a lua taxa de la elevii şcoalei, care alt-fel n'ar fi avut cu ce să o întreţină societatea, căci şi la înscrierea membrilor şi plata cotizatiunilor nu lipseau instigaţiunile. Prin intrigi mi se cerea să muta la Argeş şcoala de cântări şi chiar redacţia revistei, când am decis reînfiinţarea. Dar refuzând eu, atunci s'a înfiinţat pe neaşteptate revista *Calea vieţii* în Slatina. Din invidie şi ură s'a propus de confratele Predeanu la adunarea din 1903, pe când eu eram în concediu pentru caz de boală, a fi ales Preşedinte prin decapitarea mea, dar preoţii cu indignare au respins propunerea după cum au fost respins cu ale sale pretenţiuni şi în adunarea Societăţii noastre *Frăţia*, din 1903 pe la Noembrie.

Şi altele multe, a căror amănunţuni le rezerv la timp când mi s'ar cere de cei vizati.

Toate atacurile directe sau indirecte nu-şi aveau efectul dorit, căci norma după care eu mă conduceam în aceste lupte cu adversarii mei, era *pacea şi liniştea* potrivit firei mele şi nu atacam ci numai cât mă apăram.

Pentru a mă bucura de această mulţumire sufletească, tot-deauna când mi se ivea vr'un conflict oare care, lăsam mai mult de la mine şi tăceam ori mă retrăgeam când eram insultat şi ameninţat. Dacă eram astfel ca persoană, apoi ca slujbaş nu mă dădeam în-lături de la ori-ce sacrificiu pentru apărarea prestigiului funcţiunei ce ocupam sau interesului public ce eram dator să apăr.

Prin urmare, cauza supărărilor mele neîncetate, nu era de cât răsbunarea, gelozia şi invidia acelor pe cari direct sau indirect îi înpedecam în satisfacerea poftelor lor. Alt-fel, eu, după cât mi-a fost cu putinţă ca om, mi-am îndeplinit toate datoriile luptând pentru menţinerea prestigiului personal şi a poziţiunei sociale.—

Cel puțin așa o cred și lucrul acesta l'ar putea mărturi și toți cari mă cunosc și mai ales cei pe cari în toate timpurile i-am servit....

Am pierdut din vedere să amintesc, că pe lângă anchete și desele inspecțiuni ce făceam, cu interesul de a se îndrepta lucrurile pe o cale mai bună, apoi în 1900, am dat la iveală și un *anuar religios al jud. Argeș*. În acesta să descrie istoricul tuturor Monastirilor și bisericilor parohiale și filiale cum și biografia întreg clerului din jud. Argeș...

Dacă atât de mult am fost ocupat cu lucrările expuse, și dacă eram și bolnav din cauza excesului de muncă, atunci cum s'ar mai putea admite și viața *dolce far niente*? Lucrările infame nu le săvârșesc de cât *trândavii, bețivii, vicioșii, desfrânații*.... Nu zic că am fost ori așa fi sfânt.

Dar desfid pe ori cine a'mi proba scandalurile publice ce așa fi făcut, fie de ori ce fel. Acestea n'au existat, și cele debitate nu sunt de cât calomnii înscenate anume....

Inscenarea scandalului cu cele trei surori.¹⁾

Cam la începutul lucrărilor noastre expuse mai sus,—nu-mi aduc bine aminte în ce an, dar în ori-ce caz înainte de 1901; și pe când nu aveam local propriu al societății, am *închiriat* pe un period de 3 ani de la Epitropia parohiei Maica-Precista casele bisericești filiale Greci din str. Brătianu, prin licitație publică, pentru societate, fabrică, școala de cântăreți bis. etc. Ni convenea, ca aceste instituțiuni religioase să le avem mai ales lângă o biserică, unde elevii să poată face și practică de tipicul și serviciul religios fără ca prin aceasta să cugetăm a atinge întru ceva drepturile bisericești sau ale preotului respectiv. Aci să în-

1). În „Dimineața” se vorbește de **patru surori**, iar în declarația și Biser. Română de **trei surori**. Deci de odată, chiar din scrierile calomniatorilor re-esă **minciuna** lor.

cepe în contra mea un nou şir de atacuri şi mai neomenoase, venite de la o nouă clică ocultă, alcătuită dintre fraţii preoţi.

Şi iată adevărul!

Svonindu-se că societatea noastră cu şcoala de cântăreţi, are să închirieze casele biser. Greci, eu fiind Preşedinte al societăţii, director al şcoalei şi Protoereu, mă pomenesc într-una din zile cu părintele Gh. Mielcescu preot la biser. Greci stăruind cu insistenţă să nu închiriez acele case căci voeşte să se mute sf. Sa în ele şi le-a cerut Epitropiei. Epitropia însă refuza a i le da părintelui în mod gratuit, căci micşora venitul bisericeii şi nu avea apoi cu ce să o întreţină cu personal, fiind dintre biser. cu fondurile sale proprii. Să se noteze că pâr. Mielcescu locuia deja gratuit în alte case tot ale biser. Greci. Văzând hotărârea Epitropiei şi fiind-că şi eu nu puteam decide în mod absolut personal, având datoria de a îngriji acele instituţiuni cât se va putea mai bine; am arătat părintelui că nu pot să-i satisfac dorinţa. Dar dacă sf. Sa voeşte cu ori ce chip a le avea, n'are de cât să se presinte la licitaţie şi să le ia pe calea legală cum şi Epitropia îi spunea, căci alt-fel îi ameninţă salarul de 100 lei lunar a-l pune în lege ca preot supranumerar cu 4 clase. Sf. Sa însă nu s'a prezentat; căci să vede scopul îi era numai de a ne împedica pe noi, având şi pe alţii la spate.

După acestea, mă pomenesc cu o scrisoare de la sf. Sa.

Iată cuprinsul:

„Părinte Protoereu

„Cred că nu sunteţi însărcinaţi să faceţi rău preoţilor
„vă rog dar să bine-voiţi să renunţaţi de a vă muta în ca-
„sele care şade părintele Băjănariu, contrar veşi întâmpina
„multe supărări (ss). Pr. Gh. Mielcescu bis. Greci

Acesta-i avertismentul de cum va fi viaţa mea în aceste case.

De ce această amenințare?

Ce rău aduceam preoților prin a locui în niște case luate prin licitație publică, tocmai în binele preoților? Ori dacă răul era contra sf. Sale în imagina sa de ce să servește de numele preoților spre a-i instiga?

La început nu pricepeam motivul supărării sf. Sale dar își avea rostul său. În urmă m'am convins și știu că părintele ducea o viață prea liberă fiind văduv și prin prezența mea. sf. Sa a trebuit să se restrângă fără ca eu să i pretind.

Voește S. S. dovezi? Sunt gata a i le da ori când. Aci nu le înșiri căci nu m'am constituit denunțător. Mutat în aceste cuse, ce vin în rândul D-lui Nae Marinescu cumnat cu părintele Gh. Popescu și părintele Nae Boerescu, despre care se amintește prin declarația din Biser. Română; și peste drum de părintele Mielcescu; aveam nevoie de un grajd pentru cai și trăsură. Și neavând unde-l construi, nici găsind de închiriat unde-va în vecinătate mi s'a propus de D-l Nae și am convenit de l'am construit în curtea sa.

După această cunoștință cuconu Nae ca om nevoeș îmi propune că la ori-ce nevoie pot să-i chem pe ei să mă îndatorească. Eu de bună credință și fără să mă gândesc la un plan al viitorului, dar nici nu am abuzat de încrederea ce mi s'a acordat îi chemam în adevăr la multe împrejurări; și mai ales cucoana când aveam musafiri la masă, ori la făcut dulceturi, bulion, când lipsam de acasă, îmi observau de gospodărie, de și aveam servitoare. În fine îmi erau ca oameni de casă. —

În schimb, nu le-am plătit leafă fixă dar i-am ajutat în tot deauna cu ce am putut pe ei și copii lor cu haine; îi împrumutam la nevoie cu bani, și alte ajutoare ce mi să cereau și eu le puteam face. Așa de pildă: mi să plângeau într-una că au copii prea mulți și nu au cu ce-i întreține, și că ar dori să dea măcar 2 fete la Mănăstire dacă eu pot să le dau un

sprijin prin recomandatie.

Ast-fel s'a întâmplat cu aceea *Elenă*, pe care însuși tată-său a dus-o la Mănăstire cu recomandatia mea în adevăr; dar în conștiință declar că alt nu știu nimic. De ce n'a stat, dacă a fost la Doctor și pentru ce a murit, nu pot fi eu de vină, căci *ducerea la Mănăstire* a fost aproximativ prin 1902-904 și *ea moare* în 1908. Probabil însă, că clica va fi făcut o instigație și la mănăstire, unde n'a stat de cât câte-va luni și fără a fi călugăriță ori soră, și că afacerea cu Doctorul S. care nu știu dacă există real, bănuiesc că e o farsă tot înscenată, cum mi s'a făcut la reînființarea revistei.¹⁾

Ajutorul reciproc dintre mine și familia N. Marinescu, l'a speculat dușmănos cel întâi preotul Gh. Mielcescu, să vede pentru a se ține de cuvântul scris mai sus.

Prin 1900-901, sf. Sa născocoște și dă svon, că între mine și mama cu cele trei fete ale sale, ar exista relațiuni ilicite. Această familie m'a rugat a nu ține socoteală, când eu le-am comunicat a se retrage din cauza svonului pus în circulație de acest preot.

Prin Ianuar 1902 s'a trimis Ministerului de Culte trei denunțuri anonime, prin care mă acuză de mai multe incorectitudini la Protoerie și societate, între care și *cestiunea ce ne preocupă* cu mama și cele trei fete (nu patru ca în dimineța) ale sale.

Aș fi prea lung ca să public aci și acele trei denunțuri pline de calomnii, pe care încă le păstrez; căci D-l Ministru Haret, văzând că sunt infamii născocite, le-a trimis particular P. S. Episcop și Pr. sf. Sa mi le-a trimes mie spre știință.

1). Și anume: dându-i ca titlu **Păstorul** mă pomenesc eu o carte postală din București semnată **I. Caravia** după cât mi-aduc aminte, dându-și adresă str. și No. prin care ne somează, că dacă menținem titlul dat revistei, vom fi dați în judecată cu daune; căci tatăl său Dr. Zotu a avut, pe când era director a Mitropoliei din București o revistă cu acest titlu. Am cercetat și n'am găsit pe acel semnat la adresa indicată. Era o înșălătorie și am priceput-o de unde vine. Totuși comitetul redactor a găsit nemerit a i se da titlul de: **Păstorul ortodox**.

În urmă, păr. Mielcescu fiind-că n'a reușit cu cele de până aci a'și depărta piedica plăcerilor sale, recurge la alt mijloc și mai drastic de sigur având la spate clica știută. Cheamă într'o zi în bis. Greci, unde era preot, pe acest Domn Nae Marinescu îi pune în vedere născocirea de mai sus, îl invită să mă reclame la Minister, Episcopie și parchet, pentru că i-aș fi violat cele trei fete și-i făgăduiește se zice pentru aceasta 3000 de lei și cheltuelile toate. Și pentru a face acest lucru *l'a jurat părintele pe D-l Nae, în mijlocul Bisericii pe sf. Cruce și Evanghelie îmbrăcat în odăjdii.*

Iată ce fel de serviciu fac unii din preoții noștri și mă mir că mai stă în rândul preoților unul ca acesta infirm și trupest și sufletește după cum îl numește însuși Revizorul Eparhial Icon. V. Predeanu, prin o scrisoare ce mi-o adresează cu ocaziunea altui scandal săvârșit tot de acest preot! Acest mijloc de luptă socială, dacă aceasta poate fi permisă unui preot —nu este în adevăr criminal?

Oare jurământul pentru asemeni lucruri a fost permis de Is. Hs.? și dacă un descreerat preot ajunge la acest hal, trebuie, creștinul să-l asculte? De sigur că în acest caz jurământul este mai bine a nu fi ținut, cum foarte bine a făcut și acest Nae Marinescu spunând în urmă clicei: „*duceți-vă voi de vă răsbunați cum știți de ce să mă fac eu instrumentul vostru în contra unui om care nu mi-a făcut de cât bine. Acestea să le mărturisască sufletul lui, dacă voește să nu fie perdut înaintea lui D-zeu.* *)

Faptul acesta cu jurământul în biserică, s'a dus Nae Marinescu și l'a comunicat Prea sf-sale, după ce s'a deslegat de jurământ dacă nu chiar la Prea sf-sa cum însuși el spunea: iar nu cele ce să spun prin *declarația publicată acum* ca să-i înzestreze fetele. Aceasta este o nouă infamie adaosă la cele-lalte insulte aduse

*) Dar tocmăi în acest timp primesc Vestitorul No. 25-26, în care tocmăi cestia **jurământului fals** este tratată ca în primul articol.
A se citi căci este foarte bine venit.

și Prea sf-sale. Tot atunci, după cum se lăuda Marinescu, ar fi venit în casa mea pregătit cu revolverul să mă împuște, ceia ce se arată în declarație, că *a voit a mă răpune*. Dar luminat de D-zeu că nu i-am făcut de cât bine, s'a oprit și a comunicat celor din clică, care după spusa sa erau mai mulți preoți (desigur pelângă păr. Mielcescu și cumnații d-lui Nae Marinescu, de care aminteste prin declarații că s'a sfătuit cu ei)—ca să și răsbune ei cum vor ști, căci el renunță de a mai face ceva.

Informat de aceste mișelii ale complotului am comunicat și eu Prea sf. sale, rugându-l să mi învoească a-i chema la răspundere; dar nu mi-a îngăduit zicând că cât-va fi episcop nu voeste a face un rău așa mare nimenui și că să răbd eu mai mult și dacă mi-va da și palme peste obraz să întore și pe celaltă. Acest preot și fost caterisit. transferat apoi la altă biserică prin sentința consist, pentru alt scandal public față de parohul său, se lăuda că are să și răsbune pe lângă alte multe instigații în toate părțile de a mă pune rău cu toată lumea . . . etc,

Ca măsură pentru viitor, am înlăturat ori ce contact cu zisa familie cam prin 1903—904.

Dacă în locul vacant la biserica Greci am fost numit eu ca preot supranumerar din paroh, ce sunt eu de vină?

M'a reclamat apoi pe la Minister că aș fi bolnav și infectez enoria căci de la 1903 eram la pensie.

În sfârșit toate mijloacele fiindu-le zădarnice, prin 1903, scot în București un ziar pamflet: „*Buciumul bisericeii*“ în care prin No. 1 din 26 Ianuarie 1903, No 2 din 2 Februar, No. 3 din 16 Febr. și No. 4 (ce încă le posed) insultă în special pe Episcop și pe mine sub titlul *cura Episcopului de Argeș* . . cu cestia celor trei surori în mod zeflemist și că eu aș fi *fiul* Episcopului etc . . . Nu am răspuns, căci știam de unde pleacă aceste murdare calomnii și mai ales că pe Bucium l'a

inferat destul de bine *consolatorul* (organul societății clerului din București) din Febr. 1903 la pag. 166. Cât pentru moralitatea fetelor d-lui Marinescu o știe toată lumea de și foarte greu îmi vine a vorbi despre acestea, și nu eu voi fi acel care să le-o spun: căci desfid, pe acest om cinstit tatăl fetelor, să mă desmintă, dacă nu în casa sa și cu știința sa, două din fetele sale n'au trăit în concubinaj cu doi telegrafisti ce-i avea în gazdă? Poate după aceasta se va fi dus acea Elena (moartă acum) la doctor S. din București, ori după ce a venit de la Slatina.

Dacă acel doctor va fi existând în realitate, ar putea preciza data când a curarisit-o pentru ce boală și cine i-a dus-o. Iar cea mai mare, născând 2—3 copii în concubinaj și bănuind că eu aș fi pedica pentru că nu să poate cununa cu acel telegrafist cum dorea, și fiind că acel telegrafist nu putea trece peste cuvântul meu, a început apoi să mă insulte și acesta, prin scriitori triviale, amenințându-mă iarăși cu chestia celor trei surori, cu șantagiul dacă nu-i dau 3000 de lei etc. ba încă zice că știe și unchiu-său Icon. Nae Boerescu când îmi cerea bani și eu o mărgineam. Probabil că și acum aceasta va fi în complicitate cu calomniatorii mei, căci este de aceiași calitate.

În fine toți câți voiau a-și bate joc de mine, găseau un cal de bătae în cestia inventată cu cele trei surori.

Dacă lucrurile au fost așa după cum s'au speculat de mai mulți în diferite timpuri, pentru ce acei *pretinși nenorociți* nu m'a dat în judecată? Ci tocmai acum după 7-8 ani de la înscenare și 4-5 dela plecarea mea din Pitești, se publică acea declarație.

Dacă nu m'a dat în judecată denotă că n'am fost vinovat, ori că fiind vinovat, mi-a tolerat și au tăcut pentru bani, ceia ce și într'un caz și în altul, probează o speculă a copiilor de însuși părinții lor. Dar adevărul este acesta. Nu m'a dat în judecată căci faptul

nu era adevărat. Și dacă m'ar fi dat, s'ar fi putut dovedi în fața justiției adevărul, cine a violat acele fete, pretinse cinstite, despre care părinții lor o știu bine, și de aceia ei nici n'au avut interesul acesta; iar speculatorii ar fi pierdut ocazia de a mă mai putea defaima, căci singurul motiv pretins de ei că se pot întemeia, este numai aceasta. Cu celelalte calomnii aurămas învinși, mai ales când retrăgându-mă din Protoierie, și de la societate, s'au convins că am fost corect și cinstit cum probează procesele verbale respective de darea pe seamă.

Din insultele ce mi se aduc acum prin publicitate, bănuiesc și eu că poate acel Nae Marinescu și mai ales fetele sale, în relațiuni cu clicele, s'au făcut pentru bani, unelta adversarilor mei. De aceia pot afirma că ultima insultă este adusă tot de unii preoți, pe cari îi știu, după cum se va vedea și din cele ce urmează.

Că sunt la Argeș unii preoți cari caută să distrugă tot ce este înaintea lor și mai pre sus de ei, se poate întreba și *păr. Arhim. Teofil Mihailescu*, de la Mitropolia din București, de ce s'a retras de la Argeș? Apoi *păr. Protoereu Ciosu*, de ce a fost destituit? etc. și tot aceștia m'a silit și pe mine să mă retrag dar n'au putut, să mă zdrobească, căci n'au avut vina mea.

Retragerea mea din protoerie, încă ar putea spune câte-va amărăciuni, care mă făceau de nici numă duceam la unele sfințiri de biserică, deși Protoereu.

Scandalul de la consistorul spirtual din 1905

Culmea scandalului în contra mea o atinge părintele *Dobre Popescu* din Slatina, fost protoereu aljud. Olt.

În acest timp, *păr. Dobre* a fost anchetat de d-l Defensor *Dimitrie Stănescu* și suspendat sau destituit

din Protoierie (vezi ziarul *Țara* din 11 Ianuarie 1905) sf. sa contestă ancheta, ca având daraveri bănești cu D-l Stănescu și Ministerul deleagă pe d-l Dr. C. Chiricescu Administratorul casei bisericești care anchetează din nou împreună cu pâr. Arhim. Meletie Gibescu ca reprezentant al Episcopului.

Puncte de acuzații erau vre'o 14 la No. (imoralități, arghirofilii, abus de putere, delapidări, Simonii bătae etc.) și cu 60-70 de martori.

Pe baza acestei anchete la care sf. sa a refuzat să ea parte, pâr. Dobre este dat în judecata consistoriului de Argeș pentru abateri ca Protoiereu în care acum după voința Prea sf-sale eram și eu membru președinte.

La acest consistoriu mai era și un alt proces a pâr. Dobre pentru abateri ca paroh, cum și un al treilea în perspectivă pentru bătae în biserică cu colegul său conliturghisitor, preotul Gh. Pascal.

Înainte de începerea proceselor pâr. Dobre face un raport Sf. Episcopiei, denunțând că înscenătorul procesului, său este pâr. Director al cancelariei Episc. *Diaconul* C. D. Șendoreanu fiind în conflict cu el pentru niște certificate de botez . . . și că el nu este vinovat de cele ce i se impută. Apoi cere recuzarea mea pentru că aș fi cel mai mare dușman al lui (în mintea lui) și că deja sentința am pronunțat-o, după cum a vorbit pâr. Ciosu protoiereu în casa preotului din jud. Olt socrul tânărului I. Panțurescu pe atunci scriitor în cancelaria Episcopiei, și o făcea pe secretarul la consistoriu; iar acum este protoiereu în județul Argeș.

Văzând că pâr. Dobre mă crede ostil, am rugat și eu pe Prea sf. sa să mă înlocuiască cu un altul, dar nu mi s'a admis.

Atunci pâr. Dobre recurge la alt mijloc de luptă și acuză chiar pe Pr. Sf. sa că ar fi luat 1500—1600 lei pentru hirotonia preotului N. Ionescu din Slatina . . și că dacă nu va face cum zice sf. sa, atunci îl are în

mână cu aceasta, propunând ca martori pe D-l Dr. Al Stăncescu deputat și alți liberali din Slatina . . . cari cunosc svonul aceasta.

La primul termen din Sep. 1905, după ascultarea martorilor prezenți, și protestările sgomotoase ale păr. Dobre, ajutat de revizorul eparhial Iconom V. Predeanu, procesele s'auamânat pentru 10-11 Octombrie.

Propunerea păr. Dobre de noi martori cari cunosc cestiunea celor 1500 de lei, eu am refuzat de a se cita, căci nu această cestie o judecam noi. Dar aceștia au fost citați pe sub mână în urmă și fără știința mea de colegul nostru preot I. Rizescu, care asemenea se dăduse în clică, și pe care în urma retragerii mele, ca recompensă l-a numit Președinte, cum este și azi.

Din intriga fraților, în timpul proceselor, a trebuit să stau la hotel, deși în tot-deauna am avut camera mea la Episcopie, care acum mi s'a refuzat.

Apoi Părintele Dobre, se lăuda că are să împuște pe cine-va și apoi și pe el, sunt depozițiuni de ale martorilor. Unii vorbeau că o să mă împuște pe mine alții pe Episcop, care în adevăr, ori când erau procesele păr. Dobre pleca la București, să zice anunțat de al său credincios că va fi scandal.

Ca defensor din partea Ministerului a fost D-l Chiru Costescu. Au început lupta pe altă cale că *el este victimă politică și eu sunt pus de guvern să-l pedepsesc.....*

Intențiunea lor era de-a provoca scandal și a dețurna chestia, producând o diversiuue în public, simțindu-și gravitatea vinovățiilor.

De aci Revizorul Predeanu ia parte fățișă în apărarea ciracului său, ambii fiind agenți electorali a partidului liberal. Interesul păr. Predeanu, după spusa martorilor mai era și complicitatea sa la cele făptuite de Dobre.

La al doilea termen, păr. Dobre îmi declară că *va juca ursul și la mine, să vede întemeiat pe martorii*

săi ocazionali citați de păr. I. Rizescu.

Eu nu am înțales aluziunea planului său, căci tot-deauna am fost de bună credință, urmând după adevăr și dreptate.

A doua zi la termen, când să deschidem ședința pretextându-se că e frig, păr. director al cancelariei, dă ordin să ni să facă focul, dar mirare, că în loc de căldură, ni s'a umplut sala de fum.

Aceasta a fost pricina pentru care n'am putut începe ședința fix la 12 și din care ocrotitorii păr. Dobre, ne acuză în urmă prin gazete. Mai era și faptul că trenul sosea după 12 și tot-deauna se aștepta sosirea trenului cu care veniau încă părțile și martorii, care nu aveau interes a cheltui sara pe la hoteluri. Din cauza fumului, noi am trecut în altă cameră a cancelariei.

Dar și aci altă minune. Când să începem ședința deodată să deschide ușa de afară și din sală năvălesc buluc toți martorii și cu ei un om cu o tava cu paliere cu apă și rahat. Se așază pe scaune într'o clipă nepoftiți și li să sârvește rahat, ceia ce foarte just recunoaște D-l Dr. Stăncescu prin scrisoarea sa deschisă din Voința, cu care mă insultă mai în urmă.

Eu surprins de aceste manopere turburătoare, întreb pe păr. director al cancelariei. că ce însemnă aceasta? sf. Sa îmi răspunde dând din umeri, iar păr. Dobre spune că marturii săi sunt oameni de elită cum să spune apoi și prin articolul din Epoca) și trebuiesc tratați ast-fel.

Ori-ce discuțiune o vedeam de prisos și de aceea ne-am luat sf. Cruce și am trecut iarăși în sala noastră, unde, am mai așteptat să mai iasă fumul. Așa că poate va fi început ședința pe la 2—2 jum. p. m. ceia ce nu cred o crimă, căci tot-deauna cam așa se începea.

Martorii însă au început să facă mare sgomot alături unde rămăsese, căci forța polițienească nu o

aveam să-i chemăm la ordine, de oare-ce prin cuvânt li s'a pus în vedere de păr. director însă nu au ascultat. Orașul este departe ca 2 kilom. de Episcopie unde să judecă procesele și telefon nu este. Ce e mai mult că și servitorul dispăruse.

După începerea ședinței păr. Dobre începe incidente foarte insolente ca să i se asculte martorii săi căci au interes și să susținea prin sgomotul asurzitor de alături la care nu aveam puterea a-l domoli, căci cum spunea păr. director erau prea înfuriați. Defensorul și denunțatorul susținea respectarea legii cu ascultarea mai întâi a martorilor acuzărei.

Totuși pentru calmarea spiritelor am ascultat 2-3 martori din a păr. Dobre. pe D-1 Dr. Stăncescu, deputat, pe D-1 avocat I. Florescu și încă unul-doi cari pretindeau că voesc să plece, dar n'au plecat. Toți acești marturi a păr. Dobre au declarat cam acestea: *că nu știu nimic din cele imputate păr. Dobre, ci numai că părintele Dobre este cel mai bun dintre preoți, că este un preot model și că clerul din Slatina și jud. Olt era cel mai destrăbălat, dar de când a venit păr. Dobre ca Protopop i-a pus în ordine, ridicându-i la înălțimea lor și acum sunt cei mai disciplinați.... etc.*

Pe la 5-6 p. m. colegul nostru Rizescu îmi pretinde să suspend ședința pentru 5 m. după care sf. Sa imediat pleacă afară. Noi am rămas la locurile noastre.

În acel moment ca fulgerul năvălesc furioși martorii din camera de alături, între cari și cei ascultați.. și ne încunjură cei mai mulți insultând, gesticulând cu mâinile și amenințând: *că sunt pus de guvern ca să-mi bat joc de biserică și de cler,.. că dacă nu stângeam acest proces se întâmplă lucru mare,...* și altele; iar pe tânărul Panțurescu secretar și actualul Protoereu aljud. Argeș îl făcea *damblagiu*. Cam la fel erau insultați și denunțatorii: I. G. Sfințescu, Poboranu etc.

Atunci am înțales complotul care ajunsese la atentat și ar fi mers poate și mai departe, dacă nu li

întâmpinam pretinsul lor pretext formal, că să-i ascult prin: *promisiunea că pot pleca și vom dispoza în puterea legii a fi audiați în localitate*. În acest timp părintele Rizescu și defensorul stăteau retrași cam după sobă, camera fiind plină de martori înfuriați.

Când martorii se calmase puțin, să ridică părintele Revizor-apărător se apropie de noi și începe a striga amenințător că *ar trebui martorii să-mi facă proces de daune, căci ș-au pierdut timpul, de ce i-am citat pe toți și nu-i ascultăm într-o zi*. Ar fi trebuit să-i cităm pe rând.

Auziți procedură a la Revizor! după ce în apărările incidentale ne bătea cu pumnul în masă, pentru care i'am atras atențiunea că rolul său legal este altul, ca reprezentant al Episcopului.

Această ținută a păr. Revizor, nu era o provocare și la crime, când martorii erau deja așa de porniți? Nu dovedește cu suficiență complicitatea Revizorului biser. la complotul alcătuit contra consit. și în special contra mea cu care încă de mult duceau lupta? Și să se mai zică că nu merită acest Revizor a avea slujba pe viață după atâta energie și vrednicie!

Dar, ori câtă trecere ar avea la Pre sf. Sa și la politicieni și ori cât de meșter este în a intriga și linguși, totuși mi s-a pare că nu are dreptul a nesocoti legile și a turbura ordinea și liniștea, tocmai el care trebuie să fie pentru menținerea acestora, contra celor ce ar voi să le calce. Dar sf. Sa întunecat să vede de dragostea pentru fratele său de cruce Dobre nu putea vedea că este o pildă rea pentru un preot acuzat și martorii de față.

Cu tot scandalul făptuit, nu am putut a ne re-trage, fiind fără ajutor și am simulat ținerea ședinței și mai departe cu speranța că a doua zi având al doile proces tot a păr. Dobre și cel present în continuare, vom avea ajutorul poliției.

Intre martorii ascultați după scandal, este și D-l N. Mateescu-Pârlog și Zamfirescu avocat din Argeș.

Cel dintăi declară în depozițiunea sa între altele că: *preotul Dobre este cel mai inteligent dintre preoți și că oamenii inteligenți procedează la a'și omorî pe vrasmași și apoi a se omorî și pe el și că preotul Dobre ca inteligent cum îl știe. nu crede și nu trebuie să procedeze de cât la fel... etc.*

Aceasta nu-i poveste ca cea din „Dimineata,” ci după cât îmi amintesc este depozițiunea acestui martor de ocazie consemnată în procesul verbal respectiv al consistoriului.¹⁾

N'am făcut procesul de ultragiul în această zi, cu nădejdea ca a doua zi vom avea ajutorul poliției și vom continua cu procesele, dar nu l'am avut deși sara i s'a promis defensorului.

Văzându-ne lipsiți și de acest ajutor. am fost nevoiți a încheia un proces verbal pentru insultele și scandalele făcute, semnat de toți membrii consistoriului, și am decis suspendarea proceselor păr. Dobre, rugând pe P. S. Episcop că în unire cu Ministerul să ia măsuri pentru pedepsirea celor vinovați, iar pe de altă parte să ni se pună la dispoziție forța publică dacă voesc să mai judecăm acele procese, ori să le trimită a se judeca la alt consistoriu.

Când viața îmi era amenințată nu am mai avut curajul a judeca fără ajutorul jandarmilor ori a poliției.

Dar P. sf. Sa cărui i se raportase în felul său de părintele Revizor ne refuză dispozițiunea noastră cu ordin No. 826 din 15 Oct. 1905 și nici nu se iau măsuri contra celor vinovați de atentat și scandal. Ci ne ordonă a continua judecarea, căci sentința dată fiind contrară regulamentului, nu să poate aproba etc. Apoi oare *sentința*. se poate numi un proces de ultragiul?

Mai mult încă, D-lui Dr. Stăncescu care invers, pretindea că noi l'am insultat prin procesul de ultragiul și pentru care se lăuda că are să mă dea în ju-

1). A se vedea dosarul pentru toate cele ce spun, cred că nu se va fi distrus ori să se fi falsificat.

decata Tribunalului—deși nu m'a dat nici acum—i s'a eliberat de la Episcopie copie după acel proces de ultragi, dar mie, ca să mă pot apăra, după ce personal au început să mă atace prin ziare, mi s'a refuzat cu un ordin fără No. și semnat p. Episcop de păr. Arhimandrit M. Gibescu și contra semnat de păr. diacon C. D. Șendreanu, directorul cancelariei sf. Episcopiei. Motivul invocat, era că *procesul preotului Dobre R. Popescu fiind pendinte nu să poate elibera nici un act din dosar*. Aș ruga pe păr. Arhimandrit și păr. director-diacon, să-mi arăte cel puțin acum, de ce a putut elibera acea copie D-lui Dr. Stăncescu deputat?

Scandalizat de acestea, după câte-va zile mi-am dat demisiunea, dar cu ordin. No. 840 din 22 Octom. 1905, mi să răspunde: *că procesul fiind pendinte nu mi să poate primi demisiunea de cât pentru caz de boală*.

De ce?. ca să mă poată pisa clica. Ce are a face procesul păr. Dobre cu mine care nu mai voi a judeca? Și cum adică în mod forțat să mă fac bolnav, dacă voi să scap de a mai fi judecător al scandalagiilor?

Atunci m'am prezentat la București Prea sf. Sale spre a-i desluși verbal totă afacerea. Dar nu numai că nu a voit să mă asculte, nici să'mi primească demisiunea, ci m'a apostrofat și Prea sf. Sa ceia ce m'a indignat, trec cu vederea cuvintele zise căci sunt prea intime.....

Complicitatea tuturor slujbașilor Episcopiei la acest scandal alături de Predeanu avea ca motiv că, *Predeanu este a tot puternic, face tot ce voește și e primit de bun. In numele Episcopului totdeauna sfidează pe toți și reușita este a lui*, etc. In cât nimeni nu mai avea curaj a-și pune pozițiunea în joc. Eu singurul am fost care totdeauna i'am stat pe față în contra sa, cu toate amenințările sale, căci eu nici odată n'am ținut la pozițiunea mea și la ocrotirea intereselor materiale.

Acestea pentru mine sunt de prisos. Cei ce mă cunosc o știu. Dar iată c'am pățit-o după cum mi-o cânta păr. Predeanu! și Dobre. Nu regret, ei acum sunt cel mai fericit, cum nici o dată n'am fost în viața mea. De ce? Căci acum sunt scutit a mai vedea ci numai cât aud de mișeliile ce se petrec în biserica noastră.

În fața acestora nu-mi rămânea alt ceva de făcut de cât să mă retrag din Eparhia Argeș și să demisionez la Minister, ceia ce am făcut chiar atunci irevocabil. —

După aceasta am dat demisia din tot ce ocupam la Pitești și mi s'a dat cartea canonică, plecând după ce am inaugurat localul nou al societății, construit prin strădania mea.

În acest timp, pe lângă svonul clicei, că D-l Dr. Stăncescu are să mă dea în judecata Tribunalului... păr. Dobrea vine în Pitești se întâlnește cu păr. Borerescu cumnat cu D-l Nae Marinescu cel cu pricina iar într-o noapte doi Domni din Slatina (*le tac numele deși-i știu*) din protectorii păr. Dobre s'au dus noaptea la D-l Marinescu acasă și i-a cerut o *declarație* contra mea poate acea din Biser. Română) în schimbul unei sume. Aceasta mi s'a comunicat imediat chiar în acel timp dar eu nu mă interesam de ce vor mai face D-lor.

Apoi la câte va zile mi s'a comunicat de un prieten de la Episcopie că s'a primit un denunț-declarație contra mea de la familia Marinescu... etc.

De sigur aceasta va fi declarația publicată și prin Biser. Română, cu alte adaose mai în urmă potrivit scopului celor interesați.

Eu am plecat din Pitești pe la Oct. 1905 mi s'a pare, și n'am mai știut nimic. Dar mi s'a comunicat în urmă de prieteni că păr. Dobre a luat la el în Slatina pe mama cu cele trei fete ale sale, și a ținut-o în casa sa cu toate cheltuelile câte-va săptămâni. Iar pentru acest scandal a fost din nou reclamat ca

imoral—fiind și directorul unei școli de cântăreți—de către D-l I. Lupulescu profesor la acea școală, cerând Ministerului și Episcopiei destituirea sa prin petițiunile recomandate sub No. 499 și 511/⁹⁰⁶ după cum am amintit prin „Ordinea” No. 420 a. c.

Apoi acei domni... din Slatina s’au dus și la Argeș și prin D-l Zamfirescu avocat unul din martorii de ocazie a chemat și pe păr. I. Eftimie (căci de păr. Rizescu erau siguri), unul din membrii consistorului ultragiati, și-l amenință a fi și el dat în judecată dacă nu dă o declarație, că nu va condamna pe Dobre.—

Iată dar cestia celor trei surori cât de departe a ajuns!

După acestea, sunt insultat în felurite chipuri și numai cu invențiuni ori aplicațiuni inverse a scandalurilor.... de ocrotitorii politici a păr. Dobre, prin *Voința Națională* din 20 Oct. (scrisoare deschisă a unui D. Volf liberal din Argeș, cari nici nu figura între martori, și cu toate acestea s’a văzut printre, ei prin coridorul sălei consistor); din 2 Noembrie, (scrisoare deschisă a D-lui Dr Stăncescu deputat prin care sunt eu acuzat de cele săvârșite de martorii de ocazie a păr. Dobre) ..Totuși îmi pare bine că și D-sa confirmă cestia cu *rahatul* servit în sala unde era să începem ședința nu însă poftiți de mine; din 27 Noembrie și Epoca din 4 Decem. 1905, atăcându-mă numai pe mine personal căci așa era interesul clicei ca pe mine să mă zdrobească ori să mă înjosească alături de ei.

Dar n’au reușit și de aceia nu pot uita nici acum și poate nu vor uita în toată viața lor, că am fost și sunt mai pre sus de ei.

Ba încă o altă *Voință* din 2 Noembrie ce mi să trimite din Slatina (păstrez toate numerile) are pe ea și chipul unui preot făcut cu creion albastru și scris cu cerneală: „citește pricopsala pârlitule;” și curios lucru

că acel chip samănă perfect cu Dobre din Slatina care singur e capabil de alde acestea.

Nu le-am răspuns nici ziarelor la insultele ce mi s'a adus, cu riscul chiar de a fi tot eu vinovatul, ca să nu scandalizez prea tare pe bieții creștini și să nu cresc supărarea și amărăciunea Episcopului, care are numai vina că *este prea bun și prea mult tolerează* celor ce abuzează de bunătatea sa.

Cred că istoricul acesta pe scurt va fi un bun răspuns pentru toți.

În fine după retragerea mea, să zice că s'a cerut Ministerului să se stângă procesele pâr. Dobre, dar nu s'a admis. Apoi s'a numit ca Președinte pâr. Rizescu și în locul D-lui Costescu a venit ca defensor D-l M. Mihaileanu.

Dar la proces a fost avizat pentru a lua parte, cu o zi înainte și neavând timp a studia dosarul s'a prezentat la ședință și a cerut amânarea pe acest motiv retrăgându-se din ședință. Consistoriul însă fiind alcătuit *ad hoc*, nu a luat în samă și a achitat pe Dobre.

Apoi ca paroh să zice, că a fost pedepsit cu o mică pedeapsă disciplinară, de care imediat a fost și grațiat de Prea sf. Sa și ca recompensă de meritul său. l'a avansat ca paroh la biser. catedrală sf. Gheorghe din Pitești—tovarăș cu pâr. Boerescu—în locul pâr. G. Popescu, care ca exoflisit s'a judecat pe la contencios.

Acum de curând să zice că la biser. sf. Gheorghe din Pitești unde este paroh părintele Dobre s'a produs un nou scandal pentru care pâr. Dobre este suspendat și dat din nou în judecata consistoriului, alcătuit tot din acei membri care l'au achitat în trecut. Deci rezultatul se poate prevedea, mai ales când ai săi sunt la putere.

Probabil că pâr. Dobre, dacă ar avea un tovarăș ca pâr. Preoteșcu (pe care încă nu am fericirea să-l cunosc), nu poate a se folosi așa cum ar vrea de averea

bisericeii parohiale sf. Gheorghe și filiala sf. Neculai. sunt ambele biser. cu fondurile lor proprii și pâr. este bun administrator la acestea.

În *Neamul Românesc* No. 12 din 6 Febr. a. c. se găsesc publicate niște scrisori a pâr. *Dobre Popescu* din Pitești, care nu pot fi de cât rezultatul unei stări anormale, întru cât autorul amenință, pe Arhimandrit Iuliu Scriban, cărui i le adresează, în Baden-Baden *că-iva scoate beregata, că-i va lua viața etc.*

Așa știe pâr. Dobre a-și face dreptate cu amenințare. dacă de la fapte nu să poate abține.

Prin acele scrisori nu mă poate uita și pe mine făcând aluziune iar la *cele trei surori*, ca victime ale mele și de ce nu ale sale, calificându-mă de imoral, el cel mai imoral.

Citează cu emfază Monit. Oficial cu destituirea Protopopului de după mine, cu oare care mulțumire cea ce probează că ar fi opera D-lor. *).

La această aluzie nesărată și ne la locul ei, eșită numai din inima neagră ce nu mă poate uita. i s'a răspuns foarte bine de un prieten prin *Opinia* No 669 din Mart 1909, numindu-l borfaș scandalagiu, bandit etc.—

Aceasta la înferbântat rău și desigur a decalrat răsbunare în sufletul său, căci nu poate alt-fel, și de aci apoi vin articolele din *dimineața* și *Biser. Română* ca un răspuns la *Opinia* de mai sus.

Din acestea să constată și autorul acestor ultime articole calomniatoare.... și nu poate fi altul.

Are dreptate pâr. Arhimandrit Scriban să facă comentările din No. 12 *Neamul Românesc*, la adresa Consistoriilor.

Acestea în adevăr, trebuie să țină socoteală că

*) De sigur, această clică, jubilează, că a scăpat de mine prin retragerea mea și de Ciosu în felul amintit. Dar îi văd luptând cu furie în contra unui Protopescu... cu care iar au făcut scandal în biser. sf. Gheorghe din Pitești.

sunt instanțe judecătorești bisericești, datoare a fi drepte și nepărtinitoare în toate împrejurările și față de ori cine. Dacă voim ca adevărul și dreptatea să le avem cel puțin în biserică, consistoriile ar trebui să nu să lase influențate de nimeni, că din nenorocire cele mai multe sunt azi. E de regretat că se petrec astfel, dar este un adevăr ce nu suferă desmințire.

Eu astăzi sunt victima conștiinței mele de datorii și a respectării dreptății și adevărului pentru toți fără părtinire; și dacă m'am retras la odihnă și liniște nu atâta pentru caz de boală ci am făcut-o mai mult desgustat și amărât pentru cele ce am văzut și știu. Am preferat să trăiesc retras cu 100 lei și mulțumit în sufletul meu, de cât cu mai mult și să întâmpin ce am întâmpinat.

În biserică noastră este o stare de lucruri, care cere o urgentă îndreptare; și mai mult morală de cât formală sau cu legi multe și nerespectate. Și dacă se întârzie, mare pagubă se aduce bisericii și societății noastre creștine.

Să admitem că p. Dobre nu va fi fost vinovat de cele ce i se impută. Totuși s'a făcut vinovat în timpul judecării proceselor de felurite înscenări și scandale, ceia ce denotă mai mult o natură perversă. Deci consistoriul de Argeș a fost nedrept și părtinitor că l'a achitat, prin influență, ori ocrotirea intereselor lor.

CONCLUZIUNE

Din cele expuse, pe care cu părere de rău le-am desvălit, căci nu vor fi folositoare simțului religios-moral al creștinilor, onor. cititori ar putea să se convingă și să aprecieze după dreptate, în partea cui este adevărul și cine este vinovatul.

Eu tot deauna mi-am păstrat cinstea și mi-am făcut datoria în conștiință muncind fără preget ori pe unde am fost, chiar și în școală în cât tot-deauna m'am bucurat de încredere și simpatia șefilor mei și

a societății.

Cinstit am fost și ca Protoereu la Argeș și cinstit și de bună voe am eșit. O poate declara P. S. Episcop, și toți cei ce mă cunosc bine—creștini și preoți—și apoi sunt și procesele verbale respective, și chiar cartea canonică, prin care la retragerea mea din Eparhia Argeș, mi s-a aduce mulțumiri pentru lucrările mele. Tot ast-fel cinstit am fost și am lucrat și la societate cu ale ei instituțiuni. Cinstit și drept am fost și ca Președinte în consistoriu; și scandalul provocat, denotă tocmai cinstea și dreptatea, care îi atingea ca cu foc.

Cinstit am fost și cu viața mea particulară, și în zadar s'au încercat și se mai încearcă acei mizerabili ca să'mi răpească cinstea—singura mea avere— și să mă pună pe treapta lor deși nu voi să fac prea mult caz de cinstea mea, că aș putea aduce exemple din județul administrat de mine 7 ani. Sfânt însă nu pretind că am fost, întru cât sunt om; dar desfid pe oricine să'mi dovedească că aș fi săvârșit vr'o dată vr'un scandal public. Dacă vor voi cu ori ce chip a mai înscena acei ce mă urmăresc, aceasta e altă chestie. La noi s'a dovenit în multe ocaziuni, că mulți sunt capabili a face din alb negru, când este pornit a'și răsbuna contra cuiva. Te acuză în față cu insolență tocmai de ceia ce ei au săvârșit, cum fac calomnatorii mei. Când cineva este decăzut și nu să ocupă de cât cu satisfacerea poftei sale personale, nu poate fi capabil și nu se vor vedea pe urma lui, atâtea și însămnate instituțiuni de utilitate publică, înființate și susținute cu multe lupte contra speculanților, ale căror căpătueli nu le-am admis, pentru care am fost dușmanit până la amenințări și cu atentate.

Mi se va obiecta poate: dar păr. Dobre-Predeanu nu au făcut și ei la Slatina o societate, o școală de cântări, și o revistă? Da: dar le-au făcut din ambițiune și răsbunare și numai pentru al lor folos personal

deși au zis în numele preoților. Voesc dovezi? Până atunci să ne răspundă sf. lor, Când și cui au dat so-coteală D-lor pentru aceste instituțiuni de la început și până azi?

Pe când ale noastre în Pitești au în fie care an, dările de seamă regulat făcute și tipărite, mai ales broșura din 1902.

Dar ca să se vadă că în adevăr cele debitate contra mea sunt pure calomnii și că inscenatorii și autorii ultimelor articole infamante sunt *preoți*—pe cari eu i-am dat la iveală,— nu pot mai bine încheia de cât cu o notă din chiar *Păstorul ortodox*, o revistă destul de serioasă totdeauna, care nu s'a ocupat de secături și cu multă anevoie intervine în discuțiuni prea aprinse și pătimăse.

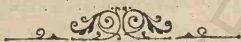
Iată cuprinsul, pag. 197 No. 4 din April a. c.

„In legătură cu infamiile ce se caută a se strecura în opinia publică și care până acum au fost înregistrate în ziarul *Dimineața* No. 1858 și revista *Biserica Română* No. 12, avertizăm pe acei părinți, căci părinți sunt acei ce lucrează să fie răspândite, că, printr'o succitură a împrejurărilor, nu-i înlătură puțința se fie vădiți cine-s și să se cunoască de lumea întreagă urmăriirile interesate sau nedemne ce au avut în vedere cu lansarea unor asemenea insaniități, cari de ar fi avut cel puțin o parte de adevăr în ele, nu se desvăluiau cu acuzațiuni pentru autoritatea bisericească, tocmai acum, când presupusul faptuitor nu mai aparține eparhiei Argeșului de 4 ani de zile. De alt-fel aceste lucruri întâi trebuiau reclamate parchetului, singura autoritate în drept ași spune cuvântul față de fapte de asemenea natură și trebuiau reclamate atunci la timp zece doi-spre-zece ani în urmă, când să presupune făptuirea, nu răspândite în opinia publică acum, când ori ce cercetare e zadarnică.

Deci față cu aceste cuvinte, de la cei în măsură a ști adevărul, ce se mai poate susține? de cât că toate sunt absolut calomnii, că calomniiatorii sunt *preoți*,

(cari se cunosc) și că interesul lor, a fost de a combate în prima linie pe Episcopul de Argeș, cărui i s'a făcut o nouă nemulțumire prin scandalul de curând din biser. sf. Gheorghe din Pitești, tot de cătră păr. Dobre și care se încearcă a o lua iarăși ca în trecut cu înscenări și amenințării, spre a intimida autoritățile bisericești.

Credem însă că de data aceasta P. S. Episcop, convins de vinovație îl va pune în respect, înferându-l așa cum merită, ca să se înceteze odată cu asemenea scandale în biserică unde creștinii să poată vedea aceea ce Mântuitorul a stabilit....

Dela Episcopia de Huși

După retragerea mea de la Argeș din cauza amărăciunilor și hărțuvelilor suferite, am crezut, pentru liniștea și odihna mea să mă stabilesc în Huși, unde am rude și mi-am petrecut copilăria, ca fiind și aproape de satul meu unde m'am născut....

Dar și aci, în diferite timpuri am suferit oare care nemulțumiri venite din ciocniri intenționate pe care le trec cu vederea, ca să pot vorbi despre cea mai interesantă și vădită...

Pensiunea de 100 lei lunar fiindu-mi insuficientă pentru întreținerea zilnică, am cerut și mi s'a acordat potrivit legii clerului, *dreptul de apărător bisericesc*. În exercitarea acestui drept am căutat a fi conștiincios față de clienții mei, dar pe temeiul adevărului și dreptății, a sfintelor canoane și legile ce avem și fără a'mi depăși și marginile bunei cuviinți și respectului față de superiori.

Dacă prin această voi fi împedat întru cât-va pedepsirea preoților, așa cum o doreau cei interesați,

ce sunt eu de vină?

Nu știu din ce cauză, dar mă pomenesc mereu observat de Pr. sf. Episcop D. D. Dr. Conon Arănescu Ponic, că sunt prea zelos în apărări, că la consistorii nu trebuie a se apăra ca la civili etc. Aș putea cita și martorii care au auzit aceste observațiuni. Nu s'a mulțumit cu atâta ci pe la 7-10 Ian. a. c. ducându-mă la Prea sf. Sa sunt observat din nou și mi interzice de a mai apăra precose la consistoriile din Eparhia Prea sf. Sale. Imi împune să dau în acest sens o *declarație scrisă prin care să renunț la dreptul de apărător*, căci dacă refuz Prea sf. Sa va raporta Ministerului. Eu am răspuns că nu dau declarație scrisă și că voi cere eu anchetă din partea Ministerului, căci nu mă știu vinovat cu absolut nimic. Sau ca să se scape de mine—dacă sunt pedică în consistoriu, care oprește de a da sentințe după plac—am rugat să fiu numit membru în consist. Spiritual. Prea sf. Sa a zis că va vedea și că anchetă să nu-i aduc.

Eu ca modest și cu tot respectul de tot deauna pentru superiorii mei, am ascultat și n'am cerut anchetare, mai sfătuindu-mă și cu alți prieteni, cari au zis să-l mai îngădui, ca poate cu timpul se va convinge că a fost dus în eroare.

În acest timp mi s'au prezentat clienți de a-i apăra, dar am refuzat, ca nu cumva P. S. Episcop atât de zelos în apărarea intereselor religioase, să mă dea în judecată și pe mine ca *călcător al ordinelor Prea sf. Sale* conf. canoanelor. Și ca să nu fiu eu provocatorul de turburări în biserică, tocmai în acest timp când avea nevoie de mai multă liniște și pace; am înaintat Pr. sf. Sale o jalbă pe la 20 Ian. prin care am declarat că pentru liniștea Pr. sf. Sale renunț de a mai apăra pe clerici, dar potrivit cuvântului verbal al P. sf. Sale că mă va recomanda în consistoriu. N'am primit însă nimic și pe la 24 Febr. am repetat rugând rezultatul

adică dacă nu mi s-a permite a apăra, să fiu numit cel puțin în consistoriu; iar de nu, voi continua a-mi exercita dreptul de apărător, întru cât venunțarea am făcut-o condițional după promisiunea verbală.

Dar Pr. sf. Sa nu mi-a dat nici un rezultat și nici jalbele mele nu le-a trimis la cancelarie ci le-a adus singur când a venit de Paști de la București și le-a rezolvit atunci.

din Ian. și Februar.

Cele spuse mai sus, au fost petrecute verbal între mine și Pr. sf. Sa și să poate deci la un moment dat a-și perde caracterul adevărului, căci vorbele se uită.

Însă, ca să nu mi s-a zică că mint sau calomniez declar că am la îndămână *rezoluțiile scrise ale Prea sf. Sale*, de la care nu ne putem abate și prin care la ne-voe le voi și publica.

Acum, numai cât voi rezuma câte ceva din ele.

Prin cea din Ianuar se amintește că mi s'a făcut observații pe care eu le declar nedrepte—;că se face prea *multă pledoarie avocătească*, că Prea sf. Sa mi-a aprobat dreptul de apărător bisericesc,—când este știut că mi s'a dat de onor. Minister în virtutea titlului și pe temeiul legii—; că pledez cu prea mult zel vocătesc, cu apărări exagerate *până la reducerea pedepsei cuvenite* ori până și la *anularea în apelativ a unei drepte sentinți de la consistoriul spiritual Eparhial etc.* și mi s-a citează anumitele cazuri de așa zisa vinovăție.

Asupra explicărilor amănunțite și cu expunerea cazurilor de apărări citate, voi reveni pe larg cu altă ocazie ca să se vadă cine este vinovatul? sau de partea cui este dreptatea? Când am pe adversar în față, nici odată nu mă dau înlături de la explicări cu arătarea purului adevăr. Dar cele mai multe atacuri mi s'a dat pe la spate și de la întuneric. și când îi pofteam a eși pe față, nu vedeam nimic. De sigur că și P. S. Episcop de Huși este instigat și indus în eroare de ai săi, căci alt-fel nu-mi închipui ca un Epi-

scop să lucreze nedrept și arbitrar.

Să revin la a II-a jalbă din Februar.

Prin aceasta ca și cea dintâi cu termeni ofensători pentru mine, se repetă că mi se interzice dreptul de a mai apăra și nici nu mă poate recomanda în consistoriul spiritual, căci sunt pensionar.. etc.

Când voiu da la lumină cuprinsul petițiilor mele și a rezoluțiunilor Prea sf Sale, și cu explicarea acelor cazuri de apărări, amintite prin rezoluții, atunci onor. cititori vor putea pipăi cu mâna adevărul spuselor mele.

Până atunci mă resum:

Dacă P. sf. Sa a observat vr'o abatere din partea mea ca apărător, de ce nu mi-a atras atențiunea și a mi să indica calea? ori dacă n'a avut timp și eu am continuat cu abaterile sau pledoariile avocățesti exagerate până la a împedece sentințe ori a le anula.... de ce Prea sf Sa nu m'a raportat Ministerului și să fi cerut anchetă și pedepsirea mea? De ce—încă inai mult—nă mi-a permis mie ca să cer cu anchetă contra vinovăției mele? De sigur căci nu este motivul legal, nu există vinovăția mea, ci numai *arbitragiul și abuzul de putere a Prea sf. Sale.*

De aceia doresc și cu mine cred toți preoții și creștinii buni să dispară din biserica noastră a lui Is. Hristos asemenea lucruri nedrepte, nelegale și absolute.

Dacă în adevăr aș fi fost vinovat, trebuia să fiu raportat Ministerului și constantând vinovăția să fiu pedepsit prin *consiliul de disciplină al apărătorilor bisericești*, potrivit regulam. și legii clerului.

După logica P. S Episcop de Huși. ar urma că *când un avocat își susține pe client cu tot zelul și onor. magistrați ar găsi drept și l'ar achita*, atunci *advocatul trebuie exclus din baroul cu ridicarea dreptului de a mai apăra*. Afară de aceasta eu mi-am făcut datoria și am apărut un client. Iar consistoriile dau sentința după aprecierea lor. Ce sunt eu de vină pentru achitarea

sau pedepsirea dată de aceste instanțe?

În fața acestora și altora ce le am tăcut nu sunt justificat a bănuî că este o legătură între Huși-Pitești mai ales că articolele cu chestii de 10-12 ani, apar în „dimineța” și „Bis. Română” tocmai când P. S. Episcop se înduplecase a mă recomanda în consistoriu? Mai mult încă. Mi s'a refuzat de Pr. sf. Sa și un certificat că *am dreptul la exercitarea serviciilor preoțești* trebuincios la alte nevoi. De ce? Care-i motivul? Imi poate dovedi Pr. sf. Sa că sunt oprit din Preoție?

Am spus numai adevărul real, ce am știut și ce am pățit pe conștiința și în frica de D-zeu.

Acum lumea mă poate judeca cum va crede.

Eu știu că adevărul și dreptatea sunt urâte multora din lumea aceasta, dar mă mângâiu că aci pe pământ, după cum m'am convins și din pățaniile mele personale, nu este nici un lucru de odihnă ci numai scârbe și necazuri. Numai în D-zeu avem odihna vecinică și de aceia îmi propusesem în cele din urmă a intra în viața monahală. Dar, văzând că și acolo sunt multe ce te desgustă, până la o nouă organizare, m'am oprit. Am nădejea că fie-cărui i se va plăti după fapta sa, iar eu voi răbda ca și sfinții, cu vitejie, toate cele venite asupra mea, numai căci am apărât tot-deauna lucrurile lui Dumnezeu și când văd că vinovații stau sus nepedepsiți iar eu insultat și calomniat, nu știu ce să mai cred și la cine să mai apelez pentru dreptate.

1960

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY